

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa Z. K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Skarbu Państwa

z udziałem interwenienta ubocznego Cementowni O.S.A. w O.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 stycznia 2011 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 20 kwietnia 2010 r.,

I. oddala zażalenie,

**II. nie obciąża powódki kosztami postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2010 r. Sąd Apelacyjny odrzucił na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. skargę powódki Z. K. o wznowienie postępowania w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Skarbu Państwa o zapłatę, zakończonej prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 16 grudnia 2003 r.

Sąd Apelacyjny podniósł, że skarżąca, wskazując na przesłankę określoną w art. 403 § 2 k.p.c., powołuje się na wykrycie prawomocnego wyroku w sprawie o sygn. P .../08 z powództwa B. G. Tymczasem przesłanką wznowienia

postępowania nie jest wykrycie jakiegokolwiek prawomocnego wyroku, ale wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego. O tożsamości stosunku prawnego przesądza tożsamość podmiotowa i przedmiotowa, co oznacza, że wyrok musi dotyczyć tych samych stron oraz tych samych praw i obowiązków pomiędzy tymi stronami. W obu sprawach tożsamość podmiotowa nie zachodzi.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powódka wniosła o jego uchylenie, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że nie zachodzi podstawa wznowienia postępowania określona w art. 403 § 2 k.p.c. z uwagi na brak tożsamości podmiotowej w niniejszej sprawie oraz w sprawie P .../08 Sądu Okręgowego.

Skarżąca wskazała, że w obu sprawach identyczne było źródło żądania wynikające z nieprawidłowości popełnionych przez stronę pozwaną i interwenienta ubocznego - Cementownię O. w procesie postępowania reklamacyjnego, którego uczestnikami było szereg osób znajdujących się w identycznej sytuacji prawnej. Roszczenia wszystkich tych osób zostały oddalone, za wyjątkiem sprawy P .../08, w której powództwo zostało uwzględnione pomimo identycznej argumentacji i zarzutów stron postępowania. W ocenie skarżącej, rozważenia wymaga również kwestia właściwości sądu cywilnego do orzekania w przedmiocie wznowienia, a to z uwagi na okoliczność, że jej roszczenie pozostawało w ścisłym związku ze stosunkiem pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

Stosownie do art. 405 k.p.c. do wznowienia postępowania z przyczyn nieważności oraz na podstawie przewidzianej w art. 401¹ k.p.c. właściwy jest sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, a jeżeli zaskarżono orzeczenia sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej. Do wznowienia postępowania na innej podstawie właściwy jest sąd, który ostatnio orzekał co do istoty sprawy. Sądem orzekającym ostatnio co do istoty sprawy w rozumieniu art. 405 zdanie drugie k.p.c., właściwym do wznowienia postępowania na podstawach określonych w art. 403 k.p.c., jest sąd drugiej instancji, który oddalił apelację (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2007 r., III CZP 137/06, OSNC 2007 nr 9, poz. 125). Nie ma przy tym znaczenia okoliczność, że sąd

cywilny rozpoznał apelację w sprawie z zakresu prawa pracy, będącej procesowo sprawą cywilną (art. 1 k.p.c.).

Zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c. można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Z przepisu tego jasno wynika, że nie chodzi o jakikolwiek wyrok prawomocny, ale wyrok dotyczący tego samego (a nie takiego samego) stosunku prawnego. O tożsamości stosunku prawnego można mówić w sytuacji, gdy wyrok jest tożsamy zarówno od strony przedmiotowej, jak i podmiotowej, czyli dotyczy - poza przypadkami następstwa prawnego i rozszerzonej prawomocności wyroku (art. 365 § 1 k.p.c.) - tych samych osób oraz tych samych praw i obowiązków pomiędzy tymi osobami, a inaczej mówiąc, gdy przedmiotem rozstrzygnięcia w tym wyroku są te same prawa i obowiązki, dotyczące tych samych podmiotów, wynikające z określonych norm prawnych, które pomiędzy nimi były przedmiotem rozstrzygnięcia w postępowaniu, którego wznowienia dotyczy skarga. Sama zbieżność stanów faktycznych i prawnych nie oznacza tożsamości stosunku prawnego, a w związku z tym wykładnia prawa dokonana w wyroku objętym skargą o wznowienie postępowania odmienna od wykładni przedstawionej w wykrytym prawomocnym wyroku, na tle tych samych przepisów i w podobnych, a nawet takich samych stanach faktycznych, nie stanowi podstawy wznowienia w trybie art. 403 § 2 k.p.c. (por. między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1999 r., III AO 10/99, OSNAPiUS-wkł. 1999 nr 15, poz. 1; z dnia 14 marca 2000 r., II UZ 1/00, LEX nr 464485; z dnia 22 października 2009 r., I UZ 64/09, LEX nr 560531). Z tego względu trafne jest stanowisko Sądu drugiej instancji, że wskazana przez skarżącą podstawa wznowienia nie występuje.

Należy również zauważyć, że skarga o wznowienie podlegała odrzuceniu także z innej przyczyny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się zgodnie, że późniejsze wykrycie prawomocnego wyroku w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. stanowi podstawę wznowienia tylko wtedy, gdy wykryty wyrok już istniał w czasie postępowania, którego dotyczy skarga o wznowienie, lecz o którym to wyroku

strona wówczas nie wiedziała i w związku z tym nie mogła się na niego powołać (por. między innymi postanowienia z dnia 26 czerwca 1997 r., I CKN 149/97, OSNC 1998 nr 1, poz. 9; z dnia 25 kwietnia 2008 r., I PZ 3/08, OSNP 2009 nr 15-16, poz. 205 i z dnia 15 grudnia 2009 r., II PZ 24/09, LEX nr 577836). Tymczasem wyrok objęty skargą o wznowienie postępowania został wydany w dniu 16 grudnia 2003 r., a więc przed zapadnięciem prawomocnego wyroku z dnia 11 września 2009 r. w sprawie APa .../08 Sądu Apelacyjnego, zmieniającego wyrok z dnia 6 października 2008 r., .../08 Sądu Okręgowego).

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.